

Mer konungsk än kungen

Svenska Dagbladets svar i "kungasaken" utmärkes på den avgörande punkten av tystnadens vältalighet. Tidningen vill inte, under förutsättning att uppgifterna om 1913 och 1941 års kungaaktioner är riktiga, beteckna dessa aktioner som olämpliga. Vi måste sålunda — trots allt med förvåning — utgå från att dylikt handlingssätt från kungens sida (intriger mot den egna regeringen, abdikationshot, meddelanden om stats-hemligheter till ett utländskt sändebud) enligt den svenska högerns ledande organ är helt i sin ordning. Bekännelsen till det parlamentariska systemet tycks vara framkallad av tillfälliga och taktiska hänsyn.

I övrigt talar Svenska Dagbladet om allt annat än saken.

1) "Tyska ministrar betraktas tydligen av DN som kronvittnen..." Ja, i en vitsig mening tycks de verkligen ha varit kronvittnen; det är åt dem den svenske monarken givit de djupaste förtroenden. Vad själva saken angår — de diskuterade uppgifterna i Reichenaus och Wieds memoarer — förutsätter vi liksom de forskare, politiker och tidningar (med undantag av Svenska Dagbladet) som berört frågan att ministerrapporterna i sina huvuddrag är riktiga. Naturligtvis kan ministrarna ha skarvat och skrutit en smula; att de skulle diktat hop de väsentliga uppgifterna ter sig otroligt. På denna punkt är Svenska Dagbladet ensam i sin halsstarrighet, utan att med ett ord motivera sitt tvivel.

2) "När konungen förordar transiteringsbeslutet så är detta enligt DN en klandervärd eftergift mot Tyskland. Men när DN godkänner och försvarar åtgärden är detta alldeles i sin ordning." Hur kan man tänka så slapt? Vi har aldrig klandrat kungen för att han var för

transitering; vi klandrar honom för att han stödde sin uppfattning med hot om abdikation och för att han avslöjade detta för tyskarna. Svenska Dagbladet måste faktiskt lära sig att det finns skillnad mellan att anse en viss åtgärd lämplig och de medel man tillgriper för att få den igenom. Vi är, exempelvis, för Atlantpakten, men vi är mot att låt oss säga en kung intrigerar med främmande sändebud eller hotar med abdikation för att få igenom Atlantpakten. Tänk efter riktigt energiskt, så klarnar det säkert på den punkten!

3) Nu vill Svenska Dagbladet komma över till en helt annan fråga; monarki eller republik. Vi förstår att tidningen önskar fly från det moras där den nu sitter till de rojalistiska frasernas underbara höjder. Men vi tycker att tidningens nuvarande placering är välförtjänt. Vår åsikt om monarki och republik har gång efter annan klarlagts. Nu gäller det: får, bör en svensk kung handla som 1913 och 1941? Det gäller personligt kungadöme mot parlamentarism.